

Міністерство освіти і науки України

Державний заклад
«Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
кафедра політичних наук і права
Центр соціально-політичних досліджень «Politicus»

**X ВСЕУКРАЇНСЬКА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ**

**СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА
ДЕРЖАВА:
ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ
ТА ШЛЯХИ МОБІЛІЗАЦІЇ РЕСУРСІВ**

30 квітня 2026 р.

м. Одеса

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»
КАФЕДРА ПОЛІТИЧНИХ НАУК І ПРАВА
ЦЕНТР СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ «POLITICUS»**

**X ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ
з міжнародною участю**

**СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА ДЕРЖАВА:
ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ ТА ШЛЯХИ
МОБІЛІЗАЦІЇ РЕСУРСІВ**

30 квітня 2026 року

м. Одеса

УДК 321(477)(063)

DOI: <https://doi.org/10.24195/UkrainianState2026-10>

*Рекомендовано до друку Вченою радою Університету Ушинського
(протокол від 28 травня 2026 року № 14)*

Сучасна українська держава: вектори розвитку та шляхи мобілізації ресурсів : матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, м. Одеса, 30 квітня 2026 року. Одеса : ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», Центр соціально-політичних досліджень «Politicus», 2026. 583 с.

Рецензенти:

Кокорев О. В., доктор політичних наук, доцент, в.о. завідувача кафедри журналістики, соціальних комунікацій і ІТ-права Державного університету Інтелектуальних технологій і зв'язку.

Петінова О. Б., доктор філософських наук, професор, професор кафедри філософських і соціологічних студій та соціокультурних практик ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Організаційний комітет конференції:

Наумкіна С. М. – доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Музиченко Г. В. – проректор з наукової роботи, доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Гедікова Н. П. – доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Проноза І. І. – кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Каменчук Т. О. – кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Таску-Ставре М. – доктор політичних наук, професор, професор Бухарестського університету (Румунія);

Хевцуріані А. – доктор наук у сфері міжнародних відносин, професор факультету права та міжнародних відносин, Грузинський технічний університет (Грузія).

У збірнику матеріалів X Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Сучасна українська держава: вектори розвитку та шляхи мобілізації ресурсів» представлено результати наукових досліджень науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти, молодих науковців та практиків із вітчизняних і зарубіжних закладів вищої освіти та наукових установ, об'єднаних прагненням до осмислення актуальних викликів державотворення, суспільного розвитку та післявоєнної відбудови України.

Матеріали збірника охоплюють широкий спектр актуальних проблем сучасної політичної, правової, економічної та соціогуманітарної науки. У наукових доповідях і дослідженнях висвітлено питання розвитку та модернізації політичних інститутів і процесів сучасної держави, правових та економічних механізмів відбудови України, інформаційної безпеки та протидії гібридним загрозам в умовах глобальних трансформацій. Значну увагу приділено філософським засадам державотворення, соціальним практикам і менеджменту соціокультурного розвитку, а також питанням євроінтеграції, транскордонної співпраці, міжнародних партнерств і регіональних стратегій сталого розвитку в умовах сучасних політичних та соціальних змін.

Збірник відображає високий рівень наукової дискусії та міждисциплінарного підходу до аналізу суспільно-політичних процесів, сприяє розвитку наукової комунікації та міжінституційної співпраці. Матеріали конференції становлять практичний і науковий інтерес для дослідників, викладачів, здобувачів освіти, представників органів державної влади, місцевого самоврядування та фахівців у сфері політичних, правових, економічних і соціогуманітарних наук.

Матеріали подано в авторській редакції. За зміст та достовірність наведених фактів, цитат і даних відповідальність несуть автори.

© ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», 2026
© Центр соціально-політичних досліджень «Politicus», 2026

Кудля Ірина	ІНФОРМАЦІЙНІ ЗАГРОЗИ У ЦИФРОВОМУ СЕРЕДОВИЩІ ТА МЕХАНІЗМИ ЗАХИСТУ УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ	311
Кузнецова Людмила, Литвиненко Оксана	ГІБРИДНІ ВІЙНИ ЯК СУЧАСНИЙ ВИКЛИК НАЦІОНАЛЬНІЙ БЕЗПЕЦІ	314
Лежнєв Олександр	ВІЗУАЛЬНА МОВА РЕКЛАМИ ВОЄННОГО ЧАСУ ТА ЇЇ ГЕНДЕРНІ ВИКЛИКИ В КОНТЕКСТІ ВИМУШЕНОЇ МІГРАЦІЇ	317
Литвиненко Роман, Кочина Валентина	ОСОБЛИВОСТІ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОЇ РОБОТИ ПРАВООХОРОНЦІВ ІЗ ДЖЕРЕЛАМИ В СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ	322
Мордзинська Надія	КОГНІТИВНА БЕЗПЕКА ТА ТРАНСФОРМАЦІЯ СУСПІЛЬНОЇ СОЛІДАРНОСТІ В УМОВАХ ГІБРИДНИХ ЗАГРОЗ	325
Пехник Алевтіна, Бахметєв Андрій	ТЕХНОЛОГІЇ DEERFAKE І АУДІОПІДРОБОК У КОНТЕКСТІ ТРАНСФОРМАЦІЇ ПОЛІТИЧНОЇ ДЕЗІНФОРМАЦІЇ	327
Поправка Марія	ПОНЯТТЯ ТА ТИПИ ІНФОРМАЦІЙНО- ПСИХОЛОГІЧНИХ ОПЕРАЦІЙ	331
Рибчук Олег, Рибчук Олена	ДІАЛОГІЧНІСТЬ МИСЛЕННЯ ЯК ЧИННИК ПРОТИДІЇ ІНФОРМАЦІЙНИМ ОПЕРАЦІЯМ У СУЧАСНИХ ГІБРИДНИХ КОНФЛІКТАХ	336
Ростецька Світлана	СУЧАСНЕ РАБСТВО ЯК РИЗИК ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ БІЖЕНЦІВ У КОНТЕКСТІ ВІЙНИ	339
Селезньова Ольга	МАНІПУЛЯЦІЯ В ІНФОРМАЦІЙНОМУ СЕРЕДОВИЩІ ТА МОЖЛИВОСТІ ПРОТИДІЇ	341
Скриль Сергій	МІЖНАРОДНА БЕЗПЕКА В УМОВАХ ДЕКОНСТРУКЦІЇ СВІТОВОГО ПОРЯДКУ	343
Тафінцева Світлана, Мотозюк Людмила	ПСИХОЛОГІЯ СПІЛКУВАННЯ В УМОВАХ ГІБРИДНОЇ ВІЙНИ: ФОРМУВАННЯ КОГНІТИВНОЇ СТІЙКОСТІ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ ДО МАНІПУЛЯТИВНИХ» ВПЛИВІВ	345
Чернецький Олексій	ІНТЕГРАЦІЯ КІБЕРБЕЗПЕКИ В ЦИФРОВЕ УПРАВЛІННЯ КАДРОВИМ ПОТЕНЦІАЛОМ У ПУБЛІЧНОМУ СЕКТОРІ: ВИКЛИКИ ТА СТРАТЕГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ	348
Шишкін Олексій	МОВА ЯК МАРКЕР НАЦІОНАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ В УМОВАХ ГІБРИДНОЇ ВІЙНИ: ПОЛІТИЧНИЙ ВИМІР	350
Шпаківська Карина	ПРАВО НА ЦИФРОВЕ ЗАБУТТЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАХИСТУ ГІДНОСТІ ОСОБИ	354
Яковлев Денис	ЧОРНИЙ» PR ЯК РЕМАНЕНТ ДЕСТРУКЦІЇ ІНСТИТУЦІЙНОЇ ДОВІРИ	357
Цимбал Сергій	ЦИФРОВІЗАЦІЯ ПОЛІТИЧНИХ ПРОЦЕСІВ ЯК ФАКТОР ІНСТИТУЦІЙНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ	361
Pronoza Inna	MECHANISMS OF INFORMATION INFLUENCE ON POLITICAL DECISION-MAKING IN THE CONTEXT OF DIGITALIZATION AND HYBRID THREATS	365

освіти. 2025. Вип. 1 (102). С. 576–589. URL:
<https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/747572/> (дата звернення: 27.04.2026).

Кузнецова Л. В.,

кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри історії та права

Черкаський державний технологічний університет

Литвиненко О. В.,

кандидат історичних наук, доцент

т.в.о. доцента кафедри підвищення кваліфікації

та спеціалізованої підготовки у сфері цивільного

захисту навчально-наукового інституту інженерної

та спеціальної підготовки

Національний університет цивільного захисту України

м. Черкаси, Україна

ГІБРИДНІ ВІЙНИ ЯК СУЧАСНИЙ ВИКЛИК НАЦІОНАЛЬНІЙ БЕЗПЕЦІ

Сучасною формою конфлікту з різними формами впливу прийнято вважати гібридну війну. Її особливість у тому, що агресор не завжди діє відкрито, а часто маскує свої дії, щоб уникнути прямого оголошення війни. Гібридна війна включає в себе військові, економічні, інформаційні, кібернетичні методи її проведення. На зараз гібридна війна є найбільшим викликом національній безпеці не лише для нашої держави, а для всього світу. Особливого значення ця проблема набуває перед нашою країною після порушення росією умов Будапештського меморандуму та анексії значної частини території.

Історично, концепція гібридних війн сягає своїм корінням глибоко в минуле, але набула особливого значення у сучасному світі з появою нових технологій та змінами у геополітичному ландшафті. Зокрема, останніми десятиліттями вона набула нового розміру завдяки розвитку інформаційних технологій, що дозволяють впливати на суспільство та політичні процеси ширше і ефективніше. Термін «гібридна війна» виник в 1990-х як частина дискурсу, розпочатого дослідниками Р. Волкером та В. Неметом. Його поширення зазнало підвищення через працю Ф. Гоффмана «Конфлікт у ХХІ столітті. Поява гібридних війн» (англ. «Conflict in the XXI century. The emergence of hybrid wars»;

2007). Гібридна війна - це форма конфлікту, яка характеризується поєднанням стратегій, ресурсів та методів, які використовують як державні, так і недержавні способи. Вона включає в себе традиційні та нетрадиційні стратегії, засоби підривної діяльності, а також механізми кібервійни з метою досягнення конкретних цілей [1].

На думку С.Трояна та В.Литвин до основних рис гібридних конфліктів належать: використання широкого спектру інструментів, включаючи військові дії, дипломатію, інформаційну війну, фінансовий тиск, психологічний вплив; вони розвиваються нелінійно, і їхні сценарії можуть змінюватися швидко, що робить їх менш передбачуваними; важлива роль в гібридній війні належить засобам масової інформації та соціальні медіа, які допомагають контролювати і впливати на громадську думку та міжнародну спільноту; головною метою гібридних конфліктів часто є створення дестабілізації ворожого суспільства чи держави, замість прямого захоплення території; гібридні конфлікти можуть включати різні актори, такі як держави, недержавні суб'єкти, терористичні групи і кіберзлочинці [2, с.43].

Гібридна війна – це синхронізоване використання різноманітних інструментів влади, підібраних відповідно до специфіки вразливостей у повному спектрі соціетальних функцій у досягненні синергетичних ефектів. Їхніми основними характеристиками є комбінування інструментів для асиметричної атаки на слабкі місця; синхронізована комплексна атака як на горизонтальну, так і вертикальну будову суспільства; акцент на креативність та двозначність для досягнення синергетичного ефекту (включно когнітивну сферу) [3, с. 12–13]. Така війна охоплює сукупність ворожих дій, за допомогою яких замість класичного великомасштабного військового вторгнення, атакуюча держава прагне підірвати її опонента шляхом різних дій, що охоплюють підривні розвідувальні операції, саботаж, хакерство та розширення можливостей нерегулярних угруповань (повстанських груп). Це також включає поширення дезінформації, економічний тиск та енергетичний шантаж.

На думку Ю. Сліпецької гібридна війна є продовженням класичних воєн і сформувалася під сильним впливом світових тенденцій глобалізації та цифровізації. На відміну від усіх інших видів ведеться непрямо, приховано і є основним способом ведення війн на сьогоднішній день. Основні ознаки, які дозволяють виокремити гібридну війну є: підтримка повстанців, або інших нелегальних груп; підтримка сепаратистських рухів; фінансова та військова допомога; інформаційна пропаганда та кібератаки; дипломатичний тиск та санкції; військова інтервенція через союзників або проксі-армії; застосування приватних військових компаній [4, с.118].

Гібридна війна як форма сучасного конфлікту є багатовимірним явищем, що охоплює як традиційні військові дії, так і невійськові методи впливу, включаючи інформаційні атаки, економічний тиск та політичні маніпуляції. Вона спрямована на підрив суверенітету держави шляхом комплексного використання дезінформації, кібератак та дипломатичного впливу. Україна протягом одинадцяти років протистояння російській агресії зіткнулася з усіма складовими гібридної війни, що змусило адаптувати національну систему безпеки до нових викликів. Інформаційна війна, що супроводжує бойові дії, відіграє вирішальну роль у формуванні суспільної думки та міжнародної підтримки, що є ключовим фактором у протидії агресору. На думку дослідників досвід України у боротьбі з гібридною війною підкреслює необхідність розробки ефективних стратегій протидії таким загрозам на глобальному рівні. Це вимагає посилення міжнародної співпраці, зміцнення кібербезпеки, вдосконалення інформаційної політики та розвитку механізмів стратегічної комунікації для запобігання дестабілізації держав через гібридні методи впливу. [5, с.92].

Таким чином, гібридна війна як загроза національній безпеці виступає найбільш найнебезпечнішою формою сучасних конфліктів, адже саме вона діє одночасно в багатьох сферах при чому не відразу можна це помітити. Гібридна війна небезпечна ще й тим, що вона б'є одночасно по всіх сферах держави починаючи від економічної і завершуючи свідомістю людей. Саме тому протидія їй потребує комплексного підходу, а не лише військової сили.

Література:

1. Шостаківська Н., Коваль А. Гібридні війни: історичні та психологічні аспекти: URL: https://elartu.tntu.edu.ua/bitstream/lib/44784/2/MCTD_2024_Shostakivska_N-Hybrid_wars_historical_85-87.pdf
2. Литвин В. М., Троян С. С. Гібридна війна як форма сучасного міжнародного конфлікту: методи ведення та шляхи вирішення. *UNIVERSUM*. 2003. С.41-47.
3. Monaghan S. (Ed.) MCDC Countering Hybrid Warfare Project: Countering Hybrid Warfare. Shutterstock, 2019. 94 p. URL: https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/784299/concepts_mcdc_countering_hybrid_warfare.pdf.
4. Сліпецька Ю. Гібридні війни сучасності. *Тези звітної наукової конференції філософського факультету* / Відп. за випуск Квас О., Сарабун О. Львів, 2025. Вип. 22.С.116-118

5. Кириченко А. В., Іваненко С. М., Ремез В. В. Гібридна війна як новий вимір сучасних конфліктів. *Вісник національного університету оборони України*. 2025. № 4 (86). С.85-95.

6. Рева Т. Гібридна загроза та гібридні війни. URL: https://fps-visnyk.lnu.lviv.ua/archive/40_2022/24.pdf

Лежнєв О.,
кандидат мистецтвознавства,
доцент кафедри журналістики та реклами
Державного торговельно-економічного університету
м. Київ, Україна

ВІЗУАЛЬНА МОВА РЕКЛАМИ ВОЄННОГО ЧАСУ ТА ЇЇ ГЕНДЕРНІ ВИКЛИКИ В КОНТЕКСТІ ВИМУШЕНОЇ МІГРАЦІЇ

У сучасному рекламному просторі візуальна мова дедалі частіше виконує функцію соціальної інтерпретації кризового досвіду, зокрема війни, вимушеної міграції, родинної роз'єднаності та пошуку нових форм безпеки. В умовах повномасштабної війни в Україні рекламна комунікація працює з образами дому, дороги, тимчасового житла, материнства, дитинства, праці, турботи, втрати й повернення. Окремої актуальності набуває гендерний аспект такої візуальної репрезентації. Метою цього дослідження є визначення основних гендерних викликів візуальної мови реклами воєнного часу в контексті вимушеної міграції.

Проблематику візуальної мови реклами, гендерної репрезентації та етики рекламного образу розробляли Л. М. Скотт (1994), Г. Кресс і Т. ван Левен (2006), М. Айзенд (2010). У дослідженнях транснаціональних жіночих траєкторій важливою є праця І. Отс про переозначення соціального, культурного й символічного капіталу в глобальних парах (Отс, 2021). У воєнному контексті ці підходи доцільно поєднувати з аналізом вимушеної міграції, гендерно зумовленої вразливості та травмоінформованої комунікації (UN Women & CARE International, 2022; Scott et al., 2023).

Війна й масове переміщення населення змінили умови, у яких реклама представляє людину, родину та соціальну підтримку. Візуальна мова брендів працює з образами дому, дороги, кордону, тимчасового житла, материнства, праці, самостійності, допомоги й повернення. Ці образи не є нейтральними: колір, композиція, поза тіла, погляд, простір кадру, типографіка і співвідношення

Наукове видання

Сучасна українська держава: вектори розвитку та шляхи мобілізації ресурсів : матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, м. Одеса, 30 квітня 2026 року. Одеса : ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», Центр соціально-політичних досліджень «Politicus», 2026. 583 с.

Опубліковано в авторській редакції